

Oom Vanja LUK PERCEVAL/HET TONEELHUIS foto Phile Deprez

geval. Zolang er ingehouden wordt gespeeld en er, bijvoorbeeld in de stille momenten, met een blik, een gemompel of de aanzet van een gebaar kan worden volstaan om boekdelen te spreken, scheert de voorstelling echt torenhoge toppen. Daarbuiten vertoont ze al gauw de neiging alle kanten uit te gaan en komt ze vervaarlijk dicht bij een opeenstapeling van acteursnummertjes. Allemaal pareltjes, weliswaar, maar acteursnummers *all the same*. En soms met ergerlijke gevolgen. Van Sonja een trut maken is één zaak, maar het zo ver drijven dat de replieken die zij in de mond neemt, onmogelijk aan haar achterlijk brein kunnen zijn ontsproten, een andere. Astrov zijn maaginhoud laten uitbraken (dan nog in twee beurten) is beslist *overdone*. En de professor perverse trekjes meegeven, geldt helemaal als een maat voor niets: een hautaine bolleboos kan echt wel een verwerpelijk sujet zijn zonder zijn seniele meid te bepotelen en zijn simpele dochter te molesteren. Bovendien is het inconsequent: de man heeft smaak,

anders zou hij niet op die fraaie Jelena zijn gevallen. Omgekeerd: de op zich ronduit schitterende Jelena van Ruth Becquart is een dermate vrijgevochten figuur (geworden) dat ze het geen twee seconden bij dat vies manneke uithoudt. Trouwens ook geen drie maanden in dat ongezellige huis.

Een en ander maakt dat het concept niet zo strak aangespannen blijft als het blijkbaar initieel werd opgezet. Opmerkelijk in dat verband is trouwens het feit dat de regieaanwijzingen van de oorspronkelijke versie, naarmate het stuk vordert, met een steeds grotere nauwgezetheid worden gevolgd en dat het concept aldus eigenlijk wordt aangevreten. In dezelfde optiek is het dan ook spijtig dat Jelena, de professor en Astrov, op het einde van het stuk en geheel conform de oertekst, de scène daadwerkelijk verlaten: ze blijven toch net zo goed gevangen in hun bekrompen universum?

Niettemin: laat dit alles de pret niet drukken. Ook al zit er dan enige ruis

op deze voorstelling, haar kwaliteiten wegen meer dan ruimschoots op tegen haar tekorten, en haar finesses tegen haar excessen. Ze behoort ongetwijfeld tot de indrukwekkende soort, net als tot Percevals betere werk, en vertoont als onmiskenbare pluspunten: een origineel concept, minstens één onvergetelijke scène, een gedetailleerde personenregie en acteerwerk dat zowat over de hele lijn van de bovenste plank is. *Last but not least*: ze verveelt geen seconde. Aan het adres van een voorstelling die uiteindelijk gaat over verveling, valt er moeilijk een groter compliment te verzinnen.

En Tsjechov in dit alles? Ach, die zijn werk is niet kapot te krijgen. Het heeft tenslotte twee (inmiddels drie) Russische revoluties overleefd. Alle bewerkingen ten spijt, zal er altijd wel een toeschouwer zijn die helder genoeg is om zich erin terug te vinden. Of dooroer aan het twijfelen te worden gezet over de kwaliteit van zijn eigen verdere leven. In dat verband was het overigens zeer de vraag wat er, in Percevals lezing, met Sonja's

visionaire slotmonoloog stond te gebeuren. Wel, die werd tot zijn meest summere essentie herleid, maar toch niet helemaal geknipt. Ook dat is niet echt consequent, maar het is wel een goede zaak. Ook onnozel, behoudt de jonge Sonja haar waterkans op beterschap. Er is nog hoop.

Rud Vanden Nest

OOM VANJA

TEKST Jan Van Dyck en Luk Perceval (naar Anton Tsjechov)
REGIE Luk Perceval
SPEL Kristin Arras, Ruth Becquart, Gilda De Bal, Tom Dewispelaere, Vic De Wachter, Hans van Dam, Jos Van Gorp en Ariane van Vliet
KOSTUUMONTWERP Ilse Vandebussche
DECOR Annette Kurz
LICHT Mark Van Denesse
DRAMATURGIE Jan Van Dyck
PRODUCTIE Het Toneelhuis
PREMIÈRE 23 oktober '03, Bourla (Antwerpen)